

Binnen de algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking bestond bij de fracties van de VVD, PvdA, SP en CDA de behoefte de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking enkele vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking inzake de Nederlandse inzet bij de Wereldbank Jaarvergadering, van 7 tot 9 oktober 2016 in Washington DC (Kamerstuk 26 234, nr. 191) en het Verslag van de Wereldbank Voorjaarsvergadering 2016 (Kamerstuk 26 234, nr. 189).

De voorzitter van de commissie,
De Roon

De adjunct-griffier van de commissie,
Wiskerke

Inbreng VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de Nederlandse inzet van het kabinet bij de jaarvergadering van de Wereldbank. Zij maken graag van deze gelegenheid gebruik om enkele opmerkingen te maken en vragen te stellen aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Allereerst vragen zij de Minister een overzicht van de bijdragen van Nederland aan de Wereldbank van de afgelopen vijf jaar, uitgesplitst tussen verplichte, vrijwillige en aanvullende bijdragen zoals aan de *International Development Association* (IDA) en de *International Bank for Reconstruction and Development* (IBRD).

Strategie 2030, de Forward Look

De leden van de VVD-fractie lezen in de brief van de Minister dat «de WB nog slagvaardiger kan opereren door leenprocedures te versnellen en dichter bij de klantlanden te gaan staan met meer en beter personeel op landenniveau, zeker ook in fragiele staten.» Graag zouden de leden van de VVD-fractie een toelichting ontvangen van de Minister op wat zij verstaat onder beter personeel ten opzichte van de huidige situatie. Welke concrete plannen liggen er om dit te bereiken? Ook zouden de leden van de VVD-fractie graag een nadere toelichting ontvangen op de zinsnede «kapitaalverhoging bij IBRD en *International Finance Corporation* (IFC) in samenhang met de IDA-middelenaanvulling moeten worden gezien».

Voice

De leden van de VVD-fractie lezen in de brief van de Minister dat Nederland bezwaren heeft ten aanzien van de dynamische formule en de uitwerking daarvan. Kunt u schetsen hoe het krachtenveld binnen de Wereldbank op dit punt eruit ziet? Wat is het standpunt van andere landen?

Migratie en ontwikkeling

De leden van de VVD-fractie delen de opvatting van het kabinet dat Nederland vooral moet inzetten op het aanpakken van de grondoorzaken van de migratiecrises en opvang in de regio. Kan de Minister aan de hand van concrete voorbeelden toelichten hoe de Wereldbank op succesvolle wijze bijdraagt aan het wegnemen van grondoorzaken van de migratiecrises en het bevorderen van duurzame economische integratie van vluchtelingen in gastlanden?

Safeguards

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het feit dat na aandringen van onder andere Nederland LGBTI-rechten zijn opgenomen in richtlijnen die bindend zijn voor de projectstaf van de Bank. Kan de Minister een toelichting geven op wat ze hiermee precies bedoeld en wat dit oplevert?

Achttiende middelenaanvulling van IDA

De leden van de VVD-fractie vernemen graag van de Minister of de bijdrage die Nederland zal doen aan IDA18 afhankelijk is van de definitieve uitkomsten over de opzet van de dynamische formule en dus het gewicht van de toekomstige Nederlandse stem.

Overig

Kan de Minister een stand van zaken geven over de naleving van de performance standards van de IFC, naar aanleiding van het actieplan dat de IFC in 2014 heeft opgesteld?

Kan de Minister tevens een overzicht verstrekken van het aantal Nederlanders binnen de Wereldbank? Is de Minister van mening dat het huidige aantal Nederlanders dat werkzaam is binnen de Wereldbank een adequate afspiegeling is gelet op het stemgewicht en de bijdrage van Nederland aan de Wereldbank? Deelt de Minister de opvatting van de leden van de VVD-fractie dat het wenselijk is dat er meer Nederlanders werkzaam zouden zijn binnen de Wereldbank? Welke concrete stappen neemt de Minister om dit te bewerkstelligen?

De leden van de VVD-fractie hebben tevens kennisgenomen van de recente herbenoeming van Jim Yong Kim als president van de Wereldbank. Gelet op de internationale kritiek die is ontstaan op het beleid van Kim, zouden de leden van de VVD-fractie graag van de Minister vernemen wat de inzet van Nederland was in het Board of Executive Directors ten aanzien van de herbenoeming van Kim en welke overwegingen ten grondslag lagen aan het besluit tot herbenoeming van Kim.

Inbreng PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met instemming kennis genomen van de Nederlandse inzet tijdens de Wereldbank Jaarvergadering 2016. Graag willen zij het onderstaande inbrengen.

Strategie 2030, de Forward Look

De leden van de PvdA-fractie zijn erg blij te lezen dat er gewerkt wordt aan een strategie om uitvoering te geven aan de kerndoelstellingen van de Bank, de klimaatafspraken en de Global Goals. Duidelijke afspraken leiden tot een goed resultaat. Deze leden zijn blij dat de Minister dit gaat benadrukken in de komende jaarvergadering. Uitbreiding van de Bank hangt samen met onder andere de noodzaak en mogelijkheden tot uitbreiding, en het voltooien van het einddoel. De leden van de PvdA-fractie vragen wat de visie van de Minister is met betrekking tot eventuele kapitaalverhoging van de Bank. In het verslag van de voorjaarsvergadering van de Wereldbankgroep in april 2016 werd namelijk benadrukt dat het niet evident is voor Nederland dat kapitaalverhoging noodzakelijk is bij een vergroting van de Wereldbankgroep. Kapitaalverhoging lijkt nu welwillend te worden overwogen door de Minister, terwijl het eerder niet werd gezien als een essentie. Wat is hiervoor de aanleiding geweest? Ziet de Minister mogelijkheden om met innovatieve financieringsmethoden bij te dragen aan het werk van de Wereldbank?

Eventuele herverdeling aandelen en stemgewichten

De leden van de PvdA-fractie zijn blij dat de Minister voldoende oog heeft voor kleine en middelgrote landen en het belang van IDA binnen de herverdeling van aandelen en veranderingen in stemgewicht binnen de Wereldbankgroep. Hervreiding moet niet leiden tot meer bureaucratie, maar juist tot meer overzichtelijkheid. Op die manier kan de Bank effectiever optreden en haar doelen beter nastreven en bereiken. Wij hopen dat de Minister de aandacht voor kleine en middelgrote landen blijft aankaarten in de jaarvergadering.

Migratie en ontwikkeling

De leden van de PvdA-fractie juichen de focus van de Wereldbankgroep op de vluchtelingen in de wereld en met name de Syrië-regio zeer toe. Het is belangrijk dat de vluchtelingen crises op een duurzame manier worden aangepakt. Daarnaast moet het safeguards-beleid ook een grondslag bieden bij de ontwikkeling en integratie van vluchtelingen in gastlanden. Blijft de Minister kritisch kijken naar de ontwikkelingen rond de aanpak van grondoorzaken van de vele vluchtelingen in de wereld en het aandeel dat de Wereldbankgroep heeft in het aanpakken van die de grondoorzaken?

Safeguards

De leden van de PvdA-fractie zijn erg blij dat de nieuwe safeguards zijn aangenomen door de bestuursraad. Zij zorgen ervoor dat onder andere de gelijke rechten tussen vrouwen en mannen onder de aandacht gebracht worden. De leden van de PvdA-fractie zijn ook blij dat het kabinet zich succesvol heeft hardgemaakt voor instemming van inheemse volkeren alvorens projecten worden gestart die impact op hen hebben. Met het safeguards-beleid is er een grote stap in de juiste richting gezet. De weerstand van een groot aantal aandeelhouders tegen rechten op het gebied van seksuele oriëntatie moet echter in de gaten gehouden worden. Is de Minister bereid om te blijven streven naar een volledige acceptatie van LGBTI-rechten binnen het opereren van de Wereldbankgroep? Welke mogelijkheden ziet de Minister om dit onderwerp op de agenda te houden?

Achttiende middelenaanvulling van IDA

De leden van de PvdA-fractie zijn tevreden met de uitgangspunten voor Nederland die de Minister heeft vastgesteld met betrekking tot IDA18. IDA is van groot belang voor de ontwikkelingsmogelijkheden van arme landen. Deze leden geloven dat een ieder recht heeft op gelijke kansen en dat kansarmen de mogelijkheid geboden moet worden om zich te kunnen ontwikkelen. Daarbij hoort een goede basis voor onderwijs, werkgelegenheid en infrastructuur. Is de Minister bereid zich ook hiervoor hard te gaan maken in de komende jaarvergadering?

Inbreng SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de Nederlandse inzet bij de Wereldbank Jaarvergadering van 7 tot 9 oktober 2016 in Washington DC. Deze leden hebben daarover enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de SP-fractie merken op dat het probleem van de huidige safeguards niet zozeer ligt aan tekortkomingen van de safeguards zelf, maar aan de toepassing ervan. Kan de Minister aangeven hoe gedegen toepassing van de nieuwe safeguards geborgd wordt, en hoe de monitoring daarvan transparant wordt gemaakt?

De leden van de SP-fractie vragen de Minister of zij bereid is om zich in te spannen voor een «early audit»-systeem, zoals ook wordt toegepast door de Asian Development Bank, waarbij onder meer goede informatievoorziening voorop staat.

De leden van de SP-fractie maken zich enigszins zorgen over het feit dat in de nieuwe safeguard die betrekking heeft op arbeid weliswaar het recht op organisatie wordt genoemd, maar de interpretatie ervan aan de landen

wordt overgelaten. Het toezicht op gedwongen arbeid en kinderarbeid komt eveneens bij de landen te liggen. Daarnaast is nu onduidelijk in hoeverre landen verplicht worden om mensenrechten toe te passen. Ook komt de definitie van «free and prior consent» voor inheemse volkeren niet overeen met internationale definities zoals gebruikt in verdragen. Bovendien lijken gender en vrouwenrechten een minder prominente rol te spelen in de nieuwe safeguards. Tot slot ontbreekt een duidelijke methodiek voor klimaattoetsen, en worden investeringen in kolen niet uitgesloten. De leden van de SP-fractie vragen de Minister om te reageren op de hierboven geadresseerde zorgen, en eveneens aan te geven in hoeverre deze zorgpunten aan de orde kunnen worden gesteld tijdens de jaarvergadering van de Wereldbank. Kunnen de safeguards op deze punten nog gewijzigd en aangescherpt worden?

Inbreng CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie danken de bewindspersonen voor het toezenden van de agenda van de jaarvergadering en het verslag van de Voorjaarsvergadering. Zij hebben daar nog enkele vragen en opmerkingen over.

Agenda

De leden van de CDA-fractie vinden het goed dat ook de Wereldbank haar rol neemt in de duurzame ontwikkelingsdoelen. Wel vragen zij wat deze bijdrage precies gaat zijn? Hoe beoordeelt de Minister deze bijdrage vanuit Nederlands perspectief? Op dit moment is immers nog onduidelijk hoe de roadmap van de duurzame ontwikkelingsdoelen er in EU-verband en in Nederlands verband uitziet. Wanneer kan de Tweede Kamer deze roadmaps verwachten? Hoe gaat de Minister zorgen dat deze bijdrages elkaar versterken?

De Minister spreekt in het kader van de Concessional Financing Facility louter over bijdrages aan Libanon en Jordanië. De leden van de CDA-fractie vragen welke landen nog meer aanspraak kunnen maken op deze faciliteit en wanneer een globale faciliteit verwacht kan worden?

De leden van de CDA-fractie vragen welke bijdrage aan IDA18 Nederland naar verwachting zal doen? Wat doet de Minister wanneer de prioriteiten, die gesteund worden door de leden van de CDA-fractie, niet volledig of gedeeltelijk terug te zien zijn in het uiteindelijke voorstel? Welke gevolgen kan dat hebben voor de Nederlandse bijdrage aan de middelenaanvulling?

Verslag

De leden van de CDA-fractie danken de Minister voor het heldere overzicht van «gewonnen» bestedingen door het Nederlandse bedrijfsleven. Wat is de verklaring van de Minister dat het aantal gewonnen projecten jaar na jaar daalt? Goed dat de Minister maatregelen neemt om meer Nederlandse bedrijven te ondersteunen bij aanvragen. De leden van de CDA-fractie vragen de Minister of zij daarbij ook input heeft gevraagd van het Nederlandse bedrijfsleven. Heeft de Minister zicht op het aantal Nederlandse bedrijven dat een aanvraag indient? Ook horen deze leden graag of de Minister gesproken heeft met bedrijven die een contract niet gewonnen hebben om te achterhalen waarom minder Nederlandse bedrijven contracten hebben gewonnen? Zo kan, wat de leden van de CDA-fractie betreft, de dienstverlening wellicht nog beter afgestemd worden op de vraag.